

فصل دوم

جغرافیای انسانی استان مازندران

تقسیمات سیاسی استان

درس ششم

تقسیمات سیاسی استان

استان مازندران در شمال کشور جمهوری اسلامی ایران هجدهمین استان از نظر وسعت در کشور محسوب می‌گردد. دریای خزر در شمال، استان‌های تهران، سمنان، البرز و قزوین، در جنوب و استان‌های گیلان و گلستان به ترتیب در غرب و شرق استان قرار دارند.

استان مازندران بر اساس آخرین تقسیمات کشوری دارای ۱۹ شهرستان به نام‌های آمل، بابل، بابلسر، بهشهر، تنکابن، عباس‌آباد، جویبار، چالوس، رامسر، ساری، سوادکوه، قائم‌شهر، گلوگاه، محمودآباد، نکا، نور، نوشهر، فریدونکنار و میاندورود، ۵۲ شهر، ۴۶ بخش و ۱۱۷ دهستان می‌باشد.

شکل ۲-۱- نقشه تقسیمات سیاسی استان مازندران سال ۱۳۸۷

برای مطالعه

جدول ۱-۲- تقسیمات سیاسی استان مازندران سال ۱۳۸۷

شهرستان	مرکز	بخش	مرکز بخش	دهستان	مرکز دهستان	شهر
آمل	آمل	مرکزی	آمل	بالا خیابان لیتکو	اسکو محله	آمل
				پایین خیابان لیتکو	مرانده	
				چلاو	رزکه	
				هزار بی جنوبی	قادی محله	
		دابودشت	دابودشت	دابوی جنوبی	رئیس آباد	دابودشت
				دشت سر	نچار محله	
		لاریجان	گزنگ	بالا لاریجان	گزنگ	رینه گزنگ
				لاریجان سفلی	بائیجان	
		مرکزی	بابل	فیضیه	سلطان محمد طاهر	امیر کلا
				گنج افروز	پائین گنج افروز	بابل
				اسبو کلا	اسبو کلا	
بابل	بابل	گتاب	گتاب	گتاب شمالی	گتاب	گتاب
				گتاب جنوبی	بالا مرزبال	
		بابل کنار	مرزی کلا	بابل کنار	مرزی کلا	مرزی کلا
				دراز کنار	دراز کلا	
		بندی شرقی	گلوگاه	سجاد رود	گلوگاه	گلوگاه
				فیروزجاه	فیروز جاه ثابت	
		بند بی غربی	خوشرود بی	خوش رود	خوش رودی	خوش رودی
				شهید آباد	شهید آباد	
		لاله آباد	زرگر محله	کاری بی	زرگر محله	زرگر محله
				لاله آباد	پایین احمد چاله پی	

بابلسر	بابلسر	مرکزی	بابلسر	بابلرود	بابل پشت	بابلسر
				ساحلی	باقر تنگه	
بهنمیر	بهنمیر	بهنمیر	بهنمیر	بهنمیر	بهنمیر	بهنمیر
				عزیزک	عزیزک	
رودبست	رودبست	هادی شهر	هادی شهر	پازوار	ایسی کلا	کله بست
				خشکرو	خشکرو	
فریدونکنار	فریدونکنار	فریدونکنار	فریدونکنار	امام زاده عبدالله	کاردرگر محله	فریدونکنار
				باریک رود	فیروز آباد	
بهشهر	بهشهر	مرکزی	بهشهر	کوهستان	کوهستان	بهشهر
				میان کاله	زاغمرز	رستم کلا
				پنج هزار	خلیل شهر	خلیل شهر
یانه سر	یانه سر	بیشه سر	بیشه سر	شهداء	سفید چاه	
				عشر ستاق	بیشه بنه	
گلوگاه	گلوگاه	مرکزی	گلوگاه	توسکا چشمه آزادگان	نیالا	گلوگاه
		کلباد	لمراسک	کلباد شرقی	لمراسک	
				کلباد غربی	قلعه پایین	
تنکابن	تنکابن	مرکزی	تنکابن	گلیجان	سلیمان آباد	تنکابن
				میرشمس الدین	میرشمس الدین	
خرم آباد	خرم آباد	خرم آباد	خرم آباد	بلده	قلعه گردن	خرم آباد
				دو هزار	امام زاده قاسم	
				سه هزار	یوج	
				کلارآباد	تازه آباد	
				لنگرود	سید محله	
نشتارود	نشتارود	نشتا	نشتارود	تمشکل	تمشکل	نشتارود
				کترا	کترا	

جغرافیای انسانی استان

عباس آباد	سلمان شهر	لنگای غربی	عباس آباد	عباس آباد مرکزی	عباس آباد	عباس آباد
		لنگای شرقی				
		کلار غربی				
		کلار شرقی				
جویبار	شیب آبدان	حسن رضا	جویبار	مرکزی	جویبار	جویبار
		گلیرد				
کوهی خیل	کوهی خیل	چپکرو	کوهی خیل	گیل خوران		
		لاریم				
چالوس	تازه آباد	کلارستاق شرقی	چالوس	مرکزی		
		کلارستاق غربی				
کلاردشت	گوتر	بیرون بشم	کلاردشت	کلاردشت		
		کلاردشت				
		کوهستان				
رامسر	تمل	اشکور	رامسر	مرکزی	رامسر	رامسر
		جنت رودبار				
		چهل شهید				
		سخت سر				
ساری	شرفدار کلا	اسفیورد شوراب	ساری	مرکزی	ساری	ساری
		رودپی جنوبی				
		رودپی شمالی				
		کلیجان رستاق سفلی				
		مذکوره				
		میان درود کوچک				

کیاسر	تلمادره	پشتکو	کیاسر	چهار دانگه		
	کیاسر	چهار دانگه				
	خالخیل	گرماب				
فریم	سنگده	بنافت	فریم	دو دانگه		
	فریم	فریم				
شهر پایین هولار	ریگ چشمه	تنگه سلیمان	شهر پایین هولار	کلیجان رستاق		
		کلیجان رستاق سفلی				
سورک	سورک	کوهدشت	سورک	میان درود		
	اسلام آباد	میان درود بزرگ				
آلاشت پل سفید زیرآب	شورمست رودبار	راستویی	پل سفید	مرکزی	پل سفید	سوادکوه
	سرخکلا	سرخکلا				
	اتو	کسلیان				
	لله بند	ولویی				
شیرگاه	کلیج خیل	شرق و غرب شیرگاه	شیرگاه	شیرگاه		
	شارقلت	لفور				
قائم شهر	شیخ کلی	بالاتجن	قائم شهر	مرکزی	قائم شهر	قائم شهر
	قادیکلارطه	بیشه سر				
	قادیکلا بزرگ	علی آباد				
	کوتنا	کوهساران				
	رکابدار کلا	نوکنده کلا				
کیاکلا	سنگتاب	تالاری	کیاکلا	کیا کلا		
	نچار کلا جدید	کیاکلا				
محمودآباد	کلوده	اهملرستاق	محمودآباد	مرکزی	محمودآباد	محمودآباد
	آزادمون	اهملرستاق				
	خط آهی	هرازی غری				

جغرافیای انسانی استان

سرخرود	سرخرود	دابودشت شمالی	سرخرود	سرخرود		
	پیشه کلا	هرازی شمالی				
نکا	زرندين سفلی	پی رجه	نکا	مرکزی	نکا	نکا
	طوسکلا	قره طغان				
	گل خیل	مهروان				
	استخر پشت	استخر پشت	چلمردی	هزار جریب		
	زیارت کلا	زارم رود				
رویان	کاسیگر محله	میان بند	نور	مرکزی	نور	نور
	ایزده	ناتل کنار سفلی				
نور	سلیاکتی	ناتل کنار علیا				
	پیل	اوزرود	بلده	بلده		
	تاگر	تنارستاق				
	بلده	شیخ فضل الله نوری				
چمستان	رئیس کلا	لاویج	چمستان	چمستان		
	بنفشه ده	میانرود				
	چمستان	ناتلر ستاق				
نوشهر	اندرور	بلده کجور	نوشهر	مرکزی	نوشهر	نوشهر
	موسی آباد	خیرود کنار				
	نارنج بن	کالج				
	دشت نظیر	پنجک رستاق	پول	کجور		
	کجور	توابع کجور				
	پول	زائوس رستاق				

درس هفتم شیوه‌های زندگی در استان

تاریخچه سکونت

زمان برپایی و شکل‌گیری اولین روستاها به آغاز عصر نوسنگی بر می‌گردد. از بررسی‌های به عمل آمده از غار کمر بند و هوتو در شهرستان بهشهر، مشخص می‌شود که شرایط زندگی انسان به دوره پارینه سنگی بر می‌گردد. در این دوره، ابتدا در کوهپایه‌ها به شکار و گردآوری خوراک می‌پرداختند و به جهت امنیت در غارها زندگی می‌کردند. مردم این سرزمین مانند بعضی از مردم ساکن فلات ایران، توانستند چارپایان را اهلی کرده و به تدریج به سمت دره‌ها و جلگه‌ها روی آوردند و با شروع کشاورزی در زندگی خود تحولی ایجاد کردند. در گذشته نه چندان دور، شیوه کوچ نشینی در استان مازندران رواج داشته است، ولی امروزه مردم کوچ نشین شیوه زندگی روستایی را انتخاب کرده‌اند.

فعالیت

آیا در اطراف محل زندگی شما شیوه‌ای از زندگی کوچ‌نشینی وجود دارد؟ در صورت مثبت بودن پاسخ در این باره تحقیق کنید و به دبیرتان ارائه کنید.

اشکال زندگی در استان

امروزه دو نوع شیوه زندگی در استان مازندران وجود دارد: زندگی روستایی، زندگی شهری. زندگی روستایی: شکل‌گیری و نوع زندگی روستایی در استان تحت تأثیر عواملی از قبیل: آب و هوا، پوشش گیاهی، خاک، شرایط زیستی و فرهنگی، فعالیت‌های اقتصادی و توانمندی‌های محیط اطراف می‌باشد. مسکن از نظر شکل، از نوع پراکنده است که علت آن وجود آب و هوای مساعد، آب فراوان و خاک مناسب می‌باشد. شناسایی و تعیین مرز خانه‌های روستایی با مزارع و یا روستاهای اطراف به راحتی امکان پذیر نیست. در سال‌های اخیر به علت تخریب و قطع درختان جنگلی و تبدیل آن به زمین کشاورزی، سبب شد تا این زمین‌ها به صورت قطعه قطعه درآید.

جغرافیای انسانی استان

شکل ۲-۲- روستای پراکنده

هر چه از جلگه به سمت دامنه کوه‌ها پیش رویم به دلیل تغییر شیب زمین، تراکم مسکن روستایی افزایش یافته و شکل روستاها نیز از پراکنده به متمرکز تغییر می‌یابد.

شکل ۲-۳- روستای متمرکز

در برخی مکان‌ها، خانه‌های روستایی در مزارع و باغات شکل می‌گیرد که به آنها «خانه باغ» می‌گویند. نوع مصالح ساختمانی روستاها تابع عواملی چون: محیط طبیعی و جغرافیایی، قدرت و توان اقتصادی مردم، امکانات حمل و نقل و نزدیکی روستاها و شهرها تغییر کرده است.

فعالیت

- ۱- شکل گیری و نوع زندگی روستاییان تابع چه عواملی است؟
- ۲- مسکن روستایی در استان از کدام نوع است و علت آن چیست؟
- ۳- نوع مصالح ساختمانی روستاها تابع کدام عوامل است؟
- ۴- خانه باغ را تعریف کنید.

شکل ۴-۲- مسکن روستایی مربوط به زمان گذشته

مسکن روستایی مازندران: مسکن روستایی در مازندران با وجود تشابهات ظاهری، از تنوع زیادی برخوردار است. دلایل این تنوع عبارتند از: شرایط آب و هوایی، وضعیت توپوگرافی، نوع مصالح در دسترس، نوع معیشت و کارکرد اقتصادی خانوار. معمولاً سقف مسکن روستایی با توجه به محیط اطراف آن تعیین می‌شود که با توجه به آب و هوای استان مازندران که مرطوب و بارانی است از نوع شیروانی است.

شکل و نوع ساخت مسکن در روستاهای مازندران در طی دهه‌های اخیر تغییرات زیادی کرده است. مواد و مصالح ساختمانی این خانه‌ها تا حد زیادی به محیط اطراف آن بستگی دارد. به عنوان مثال، اغلب در مناطق کوهستانی و سرد از سنگ و در مناطق جنگلی، از چوب استفاده می‌شود.

شکل ۵-۲- مسکن روستایی

جغرافیای انسانی استان

علاوه بر آن، امروزه پیشرفت‌های فنی و تکنولوژیکی، وجود راه‌های ارتباطی و وسایل حمل و نقل، تغییرات زیادی را در مواد و مصالح ایجاد کرده است همچنین نزدیکی روستاها و شهرها به هم سبب شد تا سبک معماری شهری به روستاها نیز آورده شود.

فعالیت

۱- دلایل تنوع مسکن روستایی در استان چیست؟

۲- سقف خانه‌های روستایی در استان چگونه است. چرا؟

شکل ۶-۲- مسکن شهری

منابع درآمد روستاییان مازندران: اقتصاد استان مبتنی بر سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات است. مهم‌ترین فعالیت روستاییان در مازندران در بخش کشاورزی است. البته یکی از بخش‌هایی که در سال‌های اخیر رواج پیدا کرده، بخش خدمات است.

به دلیل شرایط مناسب آب و هوایی، خاک حاصلخیز آبرفتی و دمای مناسب، انواع محصولات کشاورزی کشت می‌شود. مهم‌ترین محصولات زراعی استان مازندران شامل: برنج، گندم و جو، دانه‌های روغنی و انواع مرکبات است. به غیر از فعالیت‌های یادشده، فعالیت‌هایی مانند: زنبورداری، صید ماهی، صنایع دستی شامل: قالی بافی، گلیم بافی، جاجیم بافی، ظروف سفالی و حصیری در استان دیده می‌شود.

یکی از مسائل استان مازندران در بخش کشاورزی این است که در فصولی که فعالیت‌های کشاورزی امکان‌پذیر نیست کشاورزان با بیکاری فصلی مواجه‌اند. در این زمان، عده‌ای به سمت فعالیت‌های دیگر مانند: صنایع دستی، روی می‌آورند که در تأمین مخارج خانواده سهم به سزایی دارد.

فعالیت

- ۱- چرا در استان انواع محصولات کشاورزی کشت می‌شود؟
- ۲- مهم‌ترین محصولات زراعی استان مازندران را نام ببرید.

زندگی شهری : شکل و چهره شهرهای استان مازندران با تأثیرپذیری از موقعیت جغرافیایی، شرایط اقلیمی، موقعیت و شرایط اقتصادی آنان تغییر می‌کند. وجود شرایط طبیعی مساعد به خصوص در بخش جلگه‌ای سبب شد تا از تراکم شهری بیشتری برخوردار شود. وجود آب فراوان و خاک حاصلخیز در این بخش شرایطی را فراهم آورده تا شهرهای زیادی با فواصل کم از یکدیگر به وجود آید. هر چه از بخش جلگه‌ای به طرف کوهپایه پیش رویم از تراکم سکونتگاه‌های شهری کاسته می‌شود. آیا می‌دانید دلیل آن چیست؟

بسیاری از شهرهای کنونی نتیجه رشد و گسترش روستاهای بزرگ و کوچکی است که در گذشته از جمعیت و وسعت کمی برخوردار بودند ولی به علت شرایط طبیعی و جغرافیایی، عوامل اجتماعی و فرهنگی، مذهبی و اعتقادی، ارتباطی و بازرگانی با گذشت زمان توسعه و گسترش پیدا کردند. گسترش فیزیکی شهرها در دهه‌های اخیر به دلیل افزایش جمعیت در مرکز شهر و مهاجرت از روستاها به شهرها بوده است.

فعالیت

- ۱- شکل شهرهای استان تابع چه عواملی است؟
- ۲- علل رشد و گسترش شهرها و روستاها در سال‌های اخیر چه بود؟

موقعیت شهرهای استان مازندران : بیشتر شهرهای استان بر روی رسوبات آبرفتی قرار گرفته‌اند. شهرستان‌های گلوگاه تا بابل با فاصله کمی از دریا قرار داشته و شهرهای بابلسر تا رامسر در نزدیکی ساحل دریا شکل گرفته‌اند. برخی از این شهرها از نظر ارتفاع، بالاتر و برخی دیگر پایین‌تر از سطح دریای آزاد قرار دارند. بالاترین ارتفاع را کیاسر با ۱۲۹۴ متر و پایین‌ترین ارتفاع را بابلسر با ۲۲ متر دارد.

جغرافیای انسانی استان

نقش شهرهای/استان: اکثر شهرهای استان از نظر کارکرد، دارای نقش‌های خدماتی، اداری، تجاری‌اند. به عنوان مثال: نقش سیاسی – اداری شهر ساری، نقش تاریخی شهرهای آمل، ساری، بهشهر، نقش تجاری و خدماتی شهر بابل، نقش صنعتی شهر قائم شهر، ارتباط آبی بندر نوشهر و نقش گردشگری شهرهای رامسر، چالوس و بابلسر.

فعالیت

- ۱- بلندترین و کم ارتفاع‌ترین شهرهای استان مازندران کدام‌اند؟
- ۲- کارکردها و نقش‌های شهرهای استان را نام برده و برای هریک مثالی بزنید.

درس هشتم جمعیت استان

در سرشماری سال ۱۳۸۵، جمعیت استان ۲/۹۲۲/۴۳۲ بوده است و بر اساس نرخ رشد جمعیت، در سال ۱۳۸۹، جمعیت استان مازندران بالغ بر ۳۰۳۷۴۰۳ نفر می‌باشد که تقریباً ۴/۵ درصد جمعیت کل کشور را شامل می‌شود. از این تعداد ۵۰/۲ درصد را مردان و ۴۹/۸ درصد را زنان تشکیل می‌دهند.

تراکم نسبی جمعیت کشور در سال ۱۳۸۵ معادل ۴۶/۲ نفر در هر کیلومتر مربع بوده حال آنکه این تراکم در استان مازندران برابر ۱۲۳ نفر در هر کیلومتر مربع بوده است. استان مازندران پس از استان‌های تهران و گیلان، سومین استان پرتراکم از نظر جمعیت به‌شمار می‌رود. عوامل مؤثری در تراکم زیاد جمعیت در استان دخالت دارند که عبارت‌اند از: آب و هوای مناسب و معتدل، آب فراوان و خاک حاصلخیز آبرفتی، کشاورزی پررونق، دریای خزر و رودهای دائمی و راه‌های ارتباطی زیاد.

فعالیت

علل تراکم زیاد جمعیت در استان مازندران چیست؟

جمعیت شهری استان ۵۳/۲ درصد و جمعیت روستایی آن ۴۶/۸ درصد می‌باشد. توزیع جمعیت استان در شرایط موجود با ویژگی‌های جغرافیایی همخوانی ندارد.

بیشتر بدانیم

جدول ۲-۲- تعداد جمعیت و متوسط رشد سالانه استان

سال	جمعیت	متوسط رشد سالانه
آبان ۱۳۳۵	۸۳۵۱۹	---
آبان ۱۳۴۵	۱۲۵۹	۴/۱۲
آبان ۱۳۵۵	۱۵۹۶۵۶۵	۲/۴۸
مهر ۱۳۶۵	۲۲۷۴۷۶۳	۳/۶
آبان ۱۳۷۵	۲۶۲۸	۱/۳۵
آبان ۱۳۸۵	۲۹۲۲۴۳۲	۱/۱۶

برای مطالعه

جدول ۲-۳- جمعیت شهرستان‌های استان ۸۵-۱۳۷۵ و پیش‌بینی جمعیت سال ۱۳۸۸

شهرستان	جمعیت ۱۳۷۵	نرخ رشد سالانه جمعیت (۱۳۸۵)	جمعیت ۱۳۸۵	پیش‌بینی جمعیت ۱۳۸۸
کل استان	۲۶۰۲۰۰۸	۱/۱۶	۲۹۲۲۴۳۲	۳۰۱۳۱۲۳
آمل	۳۰۲۲۹۰	۱/۳۸	۳۴۶۷۷۵	۳۵۷۸۷۷
بابل	۴۲۱۰۸۶	۱/۱۰	۴۶۹۵۹۱	۴۸۳۲۷۱
بابلسر	۱۵۵۲۶۵	۱/۲۲	۱۷۵۳۰۰	۱۷۶۴۸۹
بهشهر	۱۳۸۶۱۸	۱/۲۰	۱۵۶۱۹۵	۱۶۱۰۸۷
تنکابن	۱۷۴۰۳۰	۱/۱۳	۱۹۴۷۱۹	۱۹۷۸۷۷
عباس آباد	-	-	-	۴۷۰۴۱
جویبار	۶۶۳۷۰	۰/۵۹	۷۰۴۱۹	۷۲۴۷۰
چالوس	۱۰۹۹۰۱	۱/۱۲	۱۲۲۸۶۳	۱۲۶۴۵۳
رامسر	۶۴۴۴۰	۰/۵۶	۶۸۱۶۳	۷۰۱۴۹
ساری	۴۲۵۶۶۸	۱/۵۳	۴۹۵۳۶۰	۵۱۲۱۴۸
سوادکوه	۶۹۲۲۲	-۰/۱۹	۶۷۹۲۰	۶۹۸۹۹
قائم شهر	۲۶۱۵۴۹	۱/۲۱	۲۹۵۱۳۵	۳۰۴۲۹۱
گلوگاه	۳۹۰۰۶	۰/۱۲	۳۹۴۶۱	۴۰۶۱۱
محمودآباد	۷۸۸۷۱	۱/۳۹	۹۰۵۰۲	۹۳۵۷۶
نکا	۹۶۰۷۲	۰/۹۶	۱۰۵۶۵۲	۱۰۸۷۳۰
نور	۹۴۷۶۸	۱/۱۲	۱۰۵۸۹۴	۱۰۸۹۷۹
نوشهر	۱۰۴۸۵۲	۱/۰۸	۱۱۸۴۸۱	۱۲۲۲۸۱

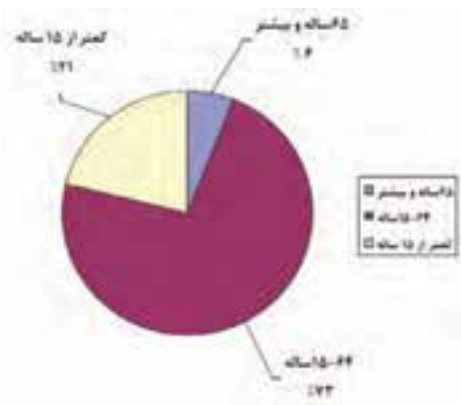
ترکیب سنی جمعیت در استان مازندران چگونه است؟

به هرم سنی جمعیت استان نگاه کنید.

از ۱۰۰ درصد جمعیت استان، ۲۱ درصد در گروه سنی کمتر از ۱۵ ساله، ۷۳ درصد در گروه سنی ۱۵-۶۴ ساله و ۶ درصد

در گروه سنی ۶۵ ساله و بیشتر قرار دارند.

شکل ۲-۷- توزیع نسبی جمعیت بر حسب گروههای عمده سنی (فقط «مرد و زن» درصدي - دایره ای)

شکل ۲-۸- هرم سنی جمعیت ۱۳۷۵

شکل ۲-۹- هرم سنی جمعیت ۱۳۸۵

جغرافیای انسانی استان

- با توجه به سرشماری جمعیتی استان مازندران در سال ۱۳۸۵، هرم سنی جمعیت استان این موارد را نشان می‌دهد:
- کاهش درصد جمعیت زیر ۱۴ سال، بیانگر کاهش میزان مولید در استان است.
  - بالا بودن میزان جمعیت در سنین ۱۵ تا ۶۴ سال که نشان دهنده بالا بودن نیروی فعال اقتصادی است.

فعالیت

— از مقایسه هرم‌های سنی استان در بین سال‌های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۵ چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

برای مطالعه

جدول ۲-۴— مساحت، وسعت، جمعیت و تراکم نسبی و درصد شهرنشینی در سال ۱۳۸۵

شهرستان	وسعت شهرستان (کیلومتر مربع)	جمعیت در سال ۱۳۸۵ (شهرستان)	تراکم نسبی شهر ۱۳۸۵ (نفر)	جمعیت شهر ۱۳۸۵ (نفر)	تراکم نسبی شهرستان (نفر)	جمعیت شهری شهرستان ۱۳۸۵	درصد شهرنشینی
کل استان	۲۳۷۵۶/۴	۲۹۲۲۴۳۲	---	---	---	---	---
آمل	۳ ۷۴/۴	۳۴۶۷۷۵	۶۵	۱۹۹۶۹۸	۱۱۳	۲ ۲۳۶۹	۵۸/۳
بابل	۱۵۷۸/۱	۴۶۹۵۹۱	۱۲۷	۲ ۱۳۳۵	۲۹۷	۲۴ ۷۳	۵۱/۱
بابلسر	۲۴۶/۵	۱۷۵۳ ۲	۲ ۳	۵ ۳۲	۳۸۵	۹۴۹۳۷	۵۴/۲
بهشهر	۱۴۱۶/۲۷	۱۵۶۱۹۵	۵۹	۸۴۱۱۷	۱۱	۱ ۵۶۵۱	۶۷/۶
تنکابن	۲ ۴۳/۲	۱۹۴۷۱۹	۲۲	۴۳۸۴۲	۹۵	۸۶۱۵۳	۴۴/۲
جویبار	۲۸۵/۵	۷ ۴۱۹	۹۵	۲۷۲۱۱	۲۴۶	۲۹۱۶۱	۴۱/۴
چالوس	۱۵۹۷/۳	۱۲۲۸۶۳	۲۸	۴۵۶۲۵	۷۷	۶۴۷۲۶	۵۲/۶
رامسر	۷۲۹/۸	۶۸۱۶۳	۴۴	۳۲ ۸۵	۹۳	۵ ۴	۷۳/۴

ساری	۳۶۸۵/۳	۴۹۵۳۶	۱۳۴	۲۶۱۲۹۳	۷۱	۲۷۳۹۷۲	۵۵/۳
سوادکوه	۲۷۸/	۶۷۹۲	۳۲	۸۷ ۸	۴	۳۶۶۹۱	۵۴
عباس آباد	-	۲۶۳۹۹	-	-	-	-	-
قائم شهر	۴۵۸/۵	۲۹۵۱۳۵	۶۴۳	۱۷۴۷۶۸	۳۸۱	۱۸۲۲۴	۶۱/۷
فریدونکنار	-	۳۴۴۹۶	-	-	-	-	-
گلوگاه	۴۵۱/۲۳	۳۹۴۶۱	۸۷	۱۸۷۲۷	۴۱	۱۸۷۲۷	۴۷/۴
محمودآباد	۲۶۲/۸	۹ ۵ ۲	۳۴۴	۲۷۷۴۸	۱ ۵	۳۴۳۶۸	۳۸
نکا	۱۳۵۸/۸	۱ ۵۶۵۲	۷۷	۴۶۲۹۱	۳۴	۴۶۲۹۱	۴۳/۸
نور	۲۶۷۵/	۱ ۵۸۹۴	۳۹	۲۲۴۹۱	۹	۴۶۵۶۹	۴۴
نوشهر	۱۷۱۶/۵	۱۱۸۴۸۱	۶۹	۴۲۱۷۵	۲۴	۴۲۱۷۵	۳۵/۶

مهاجرت

مهاجرت در استان مازندران به دو صورت، خارج استانی (مهاجرفرستی) (مهاجرپذیری) و داخل استانی انجام می گیرد. جابه جایی داخل استانی به دو صورت کلی انجام می شود :

۱- تغییر مکانی جمعیت از یک شهرستان به شهرستان دیگر

۲- تغییر مکانی جمعیت در داخل یک شهرستان

لازم به ذکر است که این مهاجرت ها به شکل های مختلف دیگری نیز انجام می شود که عبارت اند از :

از یک روستا به روستای دیگر، از روستا به شهر، از شهر به روستا، از شهر به شهر.

به طور کلی علل مهاجرت به استان مازندران به ترتیب عبارت اند از :

پیروی از خانوار، تحصیل، جستجوی کار، انتقال شغلی و بقیه موارد است. بیشترین مهاجرین ورودی به استان از استان های

سمنان، سیستان، قزوین، قم، تهران، خراسان رضوی و گیلان است.

هم اکنون روند جابه جایی در داخل استان بیشتر از روستاهای کوچک به روستاهایی دارای قابلیت و توان های محیطی صورت

می گیرد. همچنین از روستاها به شهرهای کوچک و بزرگ تر نیز ادامه دارد. در سال های اخیر مهاجرت از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مانند : ساری، بابل، آمل و قائم شهر بیشترین مهاجرین را در سال ۱۳۸۵ داشته است.

مهاجرت به خارج از استان در استان مازندران بیشتر به استان های تهران، گیلان، سمنان، گلستان و خراسان انجام می گیرد.

از جمله گروه های مهاجری که از زمان های گذشته به استان مازندران کوچ کرده اند عبارت اند از : کردهای کردخیل نور،

کردمحل جویبار، زاغمرز بهشهر.

به نظر شما اثرات مثبت و منفی مهاجرت به استان مازندران چیست؟

شکل ۱۰-۲- خیابان جمهوری اسلامی شهر ساری